

§ 65 druhý odstavec ex. ř. platí tu podle § 89 druhý odstavec a § 88 první odstavec čís. 2 ex. ř. lhůta čtrnáctidenní a nikoli osmidenní, jak první soud povinně straně při doručení rekursního usnesení oznámil. Ve věci jest dovolací rekurs plně odůvodněn. Vymáhající věřitelka opřela svůj návrh na povolení exekuce poznámkou vykonatelnosti (§ 54 čís. 3 a § 89 ex. ř.) o prostý dlužní úpis, podle něhož bylo pro její pohledávku ze zápůjčky knihovně vtěleno právo zástavní na dlužníkovy nemovitosti a dále o usnesení, kterým byla povinnému doručena soudní výpověď této hypotekární pohledávky na půl roku. Ani ta ani ona listina není exekučním titulem podle § 1 ex. ř., nebo podle nějakého jiného zákonného předpisu. Soudní výpověď hypotekární pohledávky doručí soud prostě dlužníkovi (§ 119 j. n.) a poznamená ji na žádost věřitele v knize pozemkové (§ 59 knih. zák. a čl. XIII. čís. 7 úvod. zák. k ex. ř.). Tato poznámka nemá jiného významu, než že účinkuje také proti každému pozdějšímu vlastníku hypoteky (§ 60 knih. zák.), ale neučiní z nevykonatelné pohledávky pohledávku vykonatelnou. Nezaplatí-li dlužník vypořádanou pohledávku ve lhůtě výpovědní, musí si věřitel, chce-li ji exekučně vymáhati, nejprve opatřiti některý z exekučních titulů § 1 ex. ř. Byl tedy na omylu právní zástupce vymáhající věřitelky, když v rekursu tvrdil, že k exekuci stačí již okolnost, že proti výpovědi nebyl podán odpor, že výpovědní lhůta uplynula a že dlužník nezaplatil. Mýlil se patrně předpisy o soudní nebo mimosoudní výpovědi smlouvy nájemní nebo pachtovní (§§ 562, 565, 571, 572 c. ř. s. a §§ 1 čís. 4 a 18 ex. ř.), které však pro výpověď hypotekární pohledávky neplatí. Zákon nezná odporu ani námitek proti výpovědi hypotekární pohledávky u soudu, o nichž by měl soud rozhodovati. Proto neobstojí ani důvod rekursního soudu, že prý výpověď se stala pravoplatnou. Právem tudíž první soud exekuční návrh zamítl a bylo jeho usnesení obnoviti. Dodati sluší, že návrh dovolacího rekursu zní sice na zrušení napadeného usnesení a zamítnutí exekuční žádosti, že však v tomto návrhu obsažen jest také návrh na změnu a obnovení usnesení prvního soudu, který právě exekuční žádost zamítl.

Čís. 7202.

Vládní nařízení ze dne 27. června 1924, čís. 224 sb. z. a n., o soupisu pohledávek a závazků vzniklých v bývalých korunách rakouských a uherských mezi věřiteli a dlužníky československými a maďarskými, zákazu jejich soukromého vyrovnání a přerušení sporů.

Byla-li zažalovaná pohledávka přihlášena k soupisu, třebas jen jednou stranou, jež tvrdila, že pohledávka podléhá soupisu, dlužno z úřadu přerušiti řízení o žalobě bez ohledu na to, že byl pravoplatně zamítnut návrh strany na přerušeni řízení a že nižší soudy zamítly souhlasně námítku nepřípustnosti pořadu práva. Výrok o útratách jest ponechatí konečnému rozhodnutí.

Žalobě tuzemské banky proti žalované, bydlící v Maďarsku, o zaplacení dluhu, procesní soud první stolice vyhověl, zamítнув námitku věcné a místní nepříslušnosti. Odvolací soud potvrdil rozhodnutí prvního soudu o námitce věcné a místní nepříslušnosti a nevyhověl odvolání ani ve věci samé.

Nejvyšší soud k dovolání žalované přerušil řízení podle vládního nařízení ze dne 27. června 1924, čís. 224 sb. z. a n. a ponechal výrok o útratách sporu konečnému rozhodnutí.

D ů v o d y:

Rozsudek odvolacího soudu a s ním i rozsudek soudu první stolice spočívají na názoru, že zažalovaná pohledávka nepodléhá přihlášce ve smyslu vládního nařízení čís. 224/24. Podle § 7 tohoto nařízení rozhoduje československý sčítovací ústav o tom, podléhá-li pohledávka (dluh) soupisu čili nic. Tímto předpisem bylo odňato soudům právo rozhodovati o povinnosti k přihlášce pohledávky nebo dluhu a nesmějí soudy o tom rozhodnouti ani přímo ani předurčujícím způsobem. Nezáleží ani na tom, že nižší soudy souhlasnými usneseními zamítly námitku nepřipustnosti pořadu práva a že vešlo ve formální pravomoc usnesení soudu první stolice ze dne 9. července 1926, zamítající návrh žalované strany na přerušení řízení, neboť jest vždy přerušiti řízení z úřední moci, jsou-li tu zákonné podmínky. Nejvyššímu soudu dostačí tvrzení žalované strany, že sporná pohledávka pochází z doby před 26. únorem 1919, a že žalovaná strana měla v tento den bydliště v Uhrách, jakož i že pohledávku tu přihlásila k soupisu u clearingového úřadu v Budapešti. Podle § 5 (4) je přihlásiti k soupisu pohledávky a závazky, o nichž je pochybno, zda jsou podle nařízení povinny soupisem, a podle § 10 nemohou po dobu platnosti nařízení býti soudně vymáhány pohledávky povinné přihláškou. Zahájené řízení soudní budiž přerušeno. Ony skutečnosti a předpisy jsou proto dovolacímu soudu důvodem k přerušení řízení, aniž se při tom zabýval vůbec otázkou nepřipustnosti pořadu práva, neboť po dobu účinnosti vládního nařízení čís. 224/24 nemůže přezkoumati napadený rozsudek ani po této stránce. Soudy nemohou předbíhati mezistátní úpravě závazků v rakouskouherských korunách, byla-li pohledávka přihlášena k soupisu aspoň jednou stranou a tvrdí-li strana, že jde o takovouto pohledávku. Dokladem toho jest úmluva čís. 60/26 mezi republikami Československou a Rakouskou, jež v čl. 28 a násl., hlavně však v čl. 46 vyloučila naprosto uplatnění závazků žalobami a jinými soudními jednáními. K úmluvě takové dojde zajisté i mezi Čsl. republikou a královstvím Maďarským, což je patrné již z nařízení čís. 224/24. Záleželo na žalobkyni, by vymohla si rozhodnutí československého sčítovacího ústavu ve smyslu § 7 (3) před podáním žaloby, chtěla-li se uvarovati přerušení sporu. O útratách nelze nyní rozhodnouti, neboť bude patrně pojata do konečné úmluvy ustanovení obdobné předpisu čl. 46 úmluvy čís. 60/26 o útratách sporu.